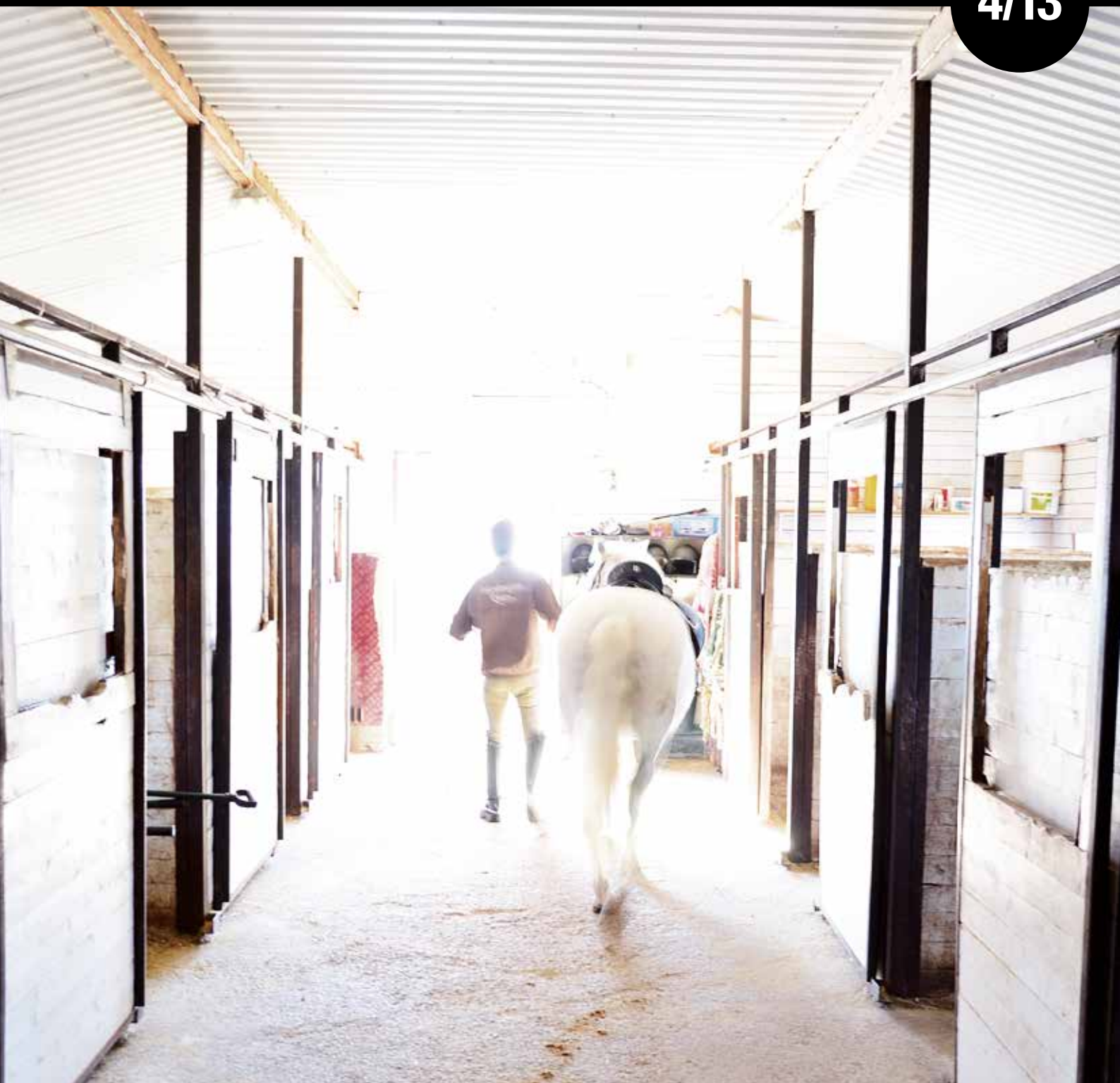

Finlands Synskadade

FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA SYNSKADADES ORGANISATIONSTIDNING

4/13

4 Till häst utan synsinnet

10 Barn testade på punktskriften

15 Fler syntolkar på kommande i Vasa

Innehåll

Nr 4 april 2013

LEDAREN

3 Vår ekonomi i luften

PROFILEN

4 Liv med seende ger kvalitet

ARTIKLAR

10 Blöta näsor på Luckan

12 Pensionärsförbundet allsidigt

15 Syntolkar utbildades i Vasa

KÅSERIET

18 Ett brev på posten

AKTUELLT

19 Aktuellt

AKTUELLT I DISTRIKTEN

24 Aktuellt i distrikten

28 Seminarium för intressebevakning

Finlands Synskadade

Finlands Synskadade är organisations-tidning för Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Tidningen utkommer med 10 nummer/år i svartskrift, punktskrift, på CD och som elektronisk version, se www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som e-postbilaga. Årgång 102. Nummer 5/2013 utkommer 23.5, deadline 2.5.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1, 00560 Helsingfors. Tfn 09-6962 300

Chefredaktör: Robin Sjöstrand
Tfn 09-6962 3017

e-post: robin.sjostrand@fss.fi
Meddelanden och annonser mottas av chefredaktören.

Prenumerationer och adressändringar:
FSS kansli, tfn 09-6962 300
e-post: kansliet@fss.fi

Pärmbild: Bodil Cederblom leder ut hästen Isa ur stallet för en ridtur ute på träningsplanen.
Foto: Robin Sjöstrand

ISSN 0789-5739
Arkmedia, Vasa 2013

Vår ekonomi i luften

Det är dags igen. Lika säkert som tus-silagorna dyker revisorerna upp varje år och granskar FSS bokföring. I ett företag är det aktieägarna som skall bli "rika" men vem är det meningen att skall blir rik på FSS och vad innebär rikedom i förbundets fall? Pengar i sig gör ingen lycklig men de underlättar, sägs det. I FSS fall gäller rikedom att kunna underlätta och kanske till och med skapa något litet extra i till-varon för våra medlemmar.

Pengar medför inte bara möjligheter utan också ett stort ansvar. Ju för-mögnare ett samfund är desto mer lockande kan det vara att engagera sig i verksamheten direkt eller indi-rekt på ett sätt som präglas av privata intressen framom det gemensamma bästa. En ledstjärna för oss bör vara att alla led i verksamheten är genom-skinliga och gagnar helheten. Följakt-ligen får inget sådant tillåtas som kan väcka misstanken om att inte med-lemskårens intressen inte skulle beva-kas jämlikt och fullt ut. Verksamheten i fjol väckte många tankar och disku-terades allmänt och vissa vändningar var mycket oförväntade men vi går förhoppningsvis mot ljusare tider. Många har under de gångna åren kommit ihåg FSS genom bidrag, do-nationer och testamenten. Det är vi glada och tacksamma för. Det visar att bidragsgivarna och donatorerna har funnit vår verksamhet värd att satsa på. Vår uppgift i dessa turbulenta tider

är att använda medlen på ett ändamålsenligt och allmännyttigt sätt, förvalta de befintliga och eventuellt kommande medlen väl, att värna om FSS:s rykte och föregå som exempel när det gäller att fullfölja förbundets syfte.

Revisorerna granskar vår ekonomi årligen men våra medlemmar reviderar fortlöpande vår verksamhet. FSS är en demokrati men de verkliga direkta påverkningsmöjligheterna för gemene medlem förefaller ringa. Kan detta bero på att 80 % av våra medlem-mar är över 60 år och 54 % över 80? Åldersstrukturen leder ohjälpligen till en snedvridning i resursanvändningen, eftersom de som utgör vår största målgrupp de facto inte representeras i samma grad vid de sammankoms-ter där besluten fattas. Eller kan det vara att oron är obefogad och att ni är nöjda med verksamheten sådan som den är och att förbundets tjänster och verksamhet lever upp till de förvänt-ningar som ni har?

Finns det luckor i vårt sortiment? För att få svar på dessa grundläggande frågor krävs engagemang från er, den allt större åldersgruppen. Vi är bered-da att göra mer för er om ni önskar det och ser fram emot att ni kommer fram med era önskemål.

HENRIK LINDELL
ADMINISTRATIV CHEF

TEXT OCH FOTO: ROBIN SJÖSTRAND

Blind som alla andra

Som 15-åring testade hon att köra moped. Ute på en åker fick hon lite hjälp med starten och sedan bar det iväg. Inte snabbt eller särskilt långt – men iväg bar det. Bodil Cederblom har alltid varit blind – men ändå som alla andra.

DET BÄSTA RECEPTET för ett givande liv som blind är att umgås med både seende och synskadade. Åtminstone om man får tro Bodil Cederblom. Det är så man lägger grunden för ett självständigt liv och lär sig att hitta sin plats i gruppen. – Under min uppväxt var frågan aldrig hur andra ska anpassa sig till mig. Den var alltid hur jag ska göra för att kunna leka med de andra, säger Bodil om filosofin som har gjort henne till den hon är.

26-åringen från Pedersöre var pionjär bland finlandssvenska blinda. Hon var den första personen att genomgå hela grundskolan integrerat – det vill säga i helt vanlig skola istället för specialklass eller blindskola. Det är något hon inte ångrar.

– Ända sedan jag var riktigt liten har jag lekt med seende och då var det naturligt att gå i samma skola som dem också. Jag blev aldrig retad eller mobbad och jag upplevde aldrig att jag var annorlunda. ►

▣ Bodil på en rittur i ringen hemma på föräldrarnas gård.

▲ Tillsammans med hästarna är Bodil självsäker och stadig på hand. Hästen Isa följer med precis dit hon ska.

Just den saken har format Bodil mycket – att inte vara annorlunda. Det märks på hur hon pratar och betar sig. Hon har valt att kunna vara som alla andra och lyckas bra med det.

Inte berättat för mamma

Och hon har provat på det mesta. Som när hon testade på att köra moped.

– Det gick inte fort, men det var roligt. Vi var ute på en åker och min kompis såg till att det inte fanns några hinder i vägen, säger Bodil och skrattar.

Sedan tillägger hon med ett leende:

– Jag tror inte ens jag har berättat för mamma om det här.

Under skolgången hade hon assistent, men utöver det klarade hon sig själv. För det krävs en hel del positivt tänkande.

– Men det är ju så att allting blir mycket roligare om man ser positivt på saker och ting. Vi sitter i Bodils kök, där hon bor på Sursikbacken i Bennäs, en liten bit utanför Jakobstad. Hon bor själv numera – och hon trivs bra så. Hon är så positiv under intervjun att jag helt glömmer bort att fråga om hur det blir när positiviteten inte räcker till. Hur det är de där dagarna när de mörka tankarna tar över. Men med Bodil vet man inte, det kan faktiskt hända att de tankarna inte kommer överhuvudtaget.

Ridit sen barnsben

Jobbet på föräldrarnas ridskola gör att hon besöker hemgården i princip dagligen. Och det är med hästarna som Bodil har vuxit upp. På hästryggen är hon till och med mer

” Det finns en hel del blinda som rider i Finland, men få är på den nivån att de kan tävla. På FM brukar det vara ett tiotal.

bekväm att ta sig fram än till fots – eller så verkar det i alla fall när man ser henne rida. Första hästen fick hon när hon inte ens var två år och hon har ridit sen dess. Några problem med för vilda hästar har det heller inte varit.

– Eftersom vi har ridskola måste vi ha lugna hästar. De ska vara snälla, självständiga och orädda för att de ska kunna fungera som skolhästar. Men visst händer det att de bockar eller spurtar. Det ska de få göra, det är naturligt för dem, säger hon.

FM-silver i dressyr

Det är med och på hästar som Bodil trivs bäst. Att jobba på hästryggen är något som ger henne tillfredsställelse och det som gör att hon fortfarande håller på. ►

PROFILEREN

Namn: Bodil Cederblom

Bor: Född och uppvuxen i Pederöre, där hon numera har en egen lägenhet.

Filosofi: Se positivt på saker och ting – det blir så mycket lättare då.

Intresse: Hästar över allt annat. Men också att umgås med kompisar, spela spel, gå på krog och att baka.

Utbildning: Student 2007 och djurskötare 2012.

Jobbar: I stallet på föräldrarnas ridskola, runt tre eller fyra timmar om dagen. I jobbet ingår att sköta och rasta hästarna.

– När man får en häst att svara på det sätt man vill och man märker att den faktiskt jobbar för att göra något, det kan vara det bästa som finns. Då märker man att det man har kämpat för länge börjar ge resultat. Det är en fin känsla.

Dressyr – en hästsport där man ska få hästen att gå och röra sig i intrikata mönster – är en stor hobby och Bodil har framgångar från finländska mästerskapen för synskadade som bevisar det.

Som bäst har det blivit ett silver för Peder-söretjejen.

– Det var 2011. Det finns en hel del blinda som rider i Finland, men få är på en sådan nivå att de kan tävla. På FM brukar det vara ett tiotal tävlande.

Navigerar med bokstäver

Att navigera i ringen är inte så svårt som det låter. I och med att Bodil är född blind har hon redan från barn fått lära sig att navigera med ljud. Dessutom har hon under tävlingar

” Jag har ju aldrig upplevt något annat. Varför skulle jag gräva ner mig för det?

hjälp av att det ropas ut var i ringen hon befinner sig.

– Manegen är uppdelad så att varje långsida har tre zoner med skilda bokstavskoder. Kortsidorna har också varsin bokstav. Genom att höra någon ropa bokstavskombinationer vet jag var jag befinner mig, säger hon.

Men nya ställen kan ställa till med problem. Det tar nämligen ett tag att lära sig att navigera när ljudet är annorlunda.

TIDSLINJE

1986

Bodil föds som prematur i december 1986 och till följd av det blir hon också blind.

1988

Inte ens två år fylld får Bodil sin första häst. Det här inleder ett mycket hästin-tresserat liv.

1994

Som första finlandssvensk börjar Bodil skolan integrerat. I dag kallar hon sig pionjär.

▶ **Bodil tycker om att baka. Här en kardemumma-kaka som hon bakat.**

– Det värsta är om det inte finns något att ta riktning från, en vägg eller dylikt. Då kan det ta ett tag innan jag hittar rätt.

Tillsammans med hästarna är hon som vilken ryttare som helst: lugn men bestämd. Det är en egenskap som hon har tagit med sig till hennes syn på resten av livet. Det är så hon kan sköta sin sisters barn och

bygga lego med dem. Det är så hon kan ragga på krogen. Det är så hon kan spela Alias med sina vänner.

Det är helt vanliga saker som vem som helst kan göra och eftersom ingen någonsin har ▶

2007

Bodil tar studenten från Pedersöre Gymnasium, men känner att hon inte är riktigt klar med studierna.

2009

Efter att ha jobbat två år på ridskolan vidareutbildar sig Bodil till djurskötare vid Lannslund i Jakobstad.

2011

Bodil når sin bästa placering hittills i dressyr-FM för synskadade när hon bärgar en silvermedalj.

sagt att Bodil inte kan göra det, så finns det ingen orsak att lyssna på det örat.

– Någon frågade mig en gång om det inte är irriterande att inte kunna se. Vad ska jag svara på det? Jag har ju aldrig upplevt något annat än den situation jag är i nu. Varför skulle jag gräva ner mig för det? Det finns ingen orsak till det.

Utbyter erfarenheter

Men visst har hon en del kontakt med andra synskadade också. Främst genom NÖSS ungdomsverksamhet.

– Det är bra att träffa andra synskadade och kunna utbyta erfarenheter och så. Men för mig är det viktigast att ha erfarenhet av båda grupperna. Synskadade ska umgås med seende. Jag tror att man får en snävare världssyn annars och risken att se sig själv som ett offer blir större.

I stället rekommenderar hon att inte gräva ner sig i negativa tankar, för det tar inte människan någon vart.

Att umgås med seende gör att man kan känna sig delaktig och att man får vara med där det händer och på det sättet få nya upplevelser.

För Bodils del har det gått så långt att hennes seende vänner ibland glömmer att hon är blind.

– Jag och en kompis gick till en restaurang för ett tag sen. När vi skulle betala frågade jag henne vilket bonuskort jag skulle använda och hon svarade ”det är ju det där gröna kortet”. Det blev en liten tystnad och sedan brast vi båda ut i gapskratt.

Men det finns också saker som kanske inte är lika lätt att göra som synskadad än som seende.

En sak som kan vara ganska stor del av en 26-årig kvinnas liv är kärleken – att hitta någon att dela livet med.

Som seende tänker man kanske att det måste innebära en tröskel att träffa någon om man är blind.

Bodil håller ändå inte helt med om den saken.

– Jag har inga större problem att börja prata med någon på krogen, och det borde inte vara svårare för mig än för någon annan. Har mina systrar hittat karlar åt sig här i trakten så ska nog jag göra det också.

Den nya trenden med nätdejting – det vill säga hitta en lämplig partner över internet – är inget som hon tänker ge sig in på.

– Det kanske vore lättare, men jag är så totalt emot hela formatet att då får det lika gärna vara, säger hon.

För tillfället får hon istället nöja sig med att få ett extra påskägg hos föräldrarna varje påsk.

– De brukar ge ett påskägg åt mina systrar och ett åt deras män. Jag får två stycken istället, säger hon och ler.

Får flyga och fara

På ett plan erkänner hon ändå att hon börjar bli redo för ett förhållande.

– Det är klart. Jag är 26 år – kanske det börjar vara dags. Men kommer det så kommer det.

Bodil tystnar och tänker efter. För en sekund är hon allvarlig och det där beslut samma draget letar sig åter in över Bodils ansikte.

– Men det är åtminstone klart – om min karl inte kan bortse från att jag är synskadad, då får han flyga och fara. ●

■ Tessa Bamberg berättar om punktskrift för treåriga Alma Hurme och hennes pappa Anssi Hurme.

TEXT OCH FOTO: MARI PENNANEN

Många små näsor blev blöta

Treåriga Alma Hurme sitter med koncentrerad min och hör på när Tessa Bamberg berättar och visar hur man använder en punktskrifts-maskin. Hon besöker barnfesten Lagg näsan i blöt och får många nya upplevelser under dagen.

LÖRDAGEN DEN 6 april är det full fart och hög ljudnivå på Annegården i centrala Helsingfors. Ungefär 600 personer deltog i festen Lagg näsan i blöt, en sinnesfest

för alla barn. Festen ordnas av ett tjugotal organisationer som samarbetar.

Alma Hurme deltar i barnfesten tillsammans med sin pappa Anssi Hurme. De har besökt

marsipanverkstaden och gjort en skojig figur av marsipan.

I rummet där FSS och Gnistan-projektet håller till får Alma prova på att skriva sitt namn i punktskrift. FSS punktskriftsansvariga Tessa Bamberg visar och berättar hur punktskriftsmaskinen fungerar. På pappret skriver Alma och Tessa också Onni, som är namnet på Almas bror.

– Stäng ögonen och känn på pappret, säger Anssi till sin dotter.

Alma blundar och känner med fingret på punkterna och säger som om hon kunde läsa:

– Där står Alma!

Hon får pappret punktskrift med sig hem och går vidare tillsammans med sin pappa för att ta del av något annat av allt det andra som står till buds: teater, dansteater, sagostund – som dessutom teckentolkas och många olika verkstäder där barnen kan göra drömfångare, marsipanfigurer, sjunga med tecken, göra en plojknapp eller ta en paus bland dynorna i lekrummet.

Många frågor

De flesta barnen har också fått en ansiktsmålning. Tanken är att alla barn med eller utan funktionsnedsättning ska ha möjlighet att skapa och ha roligt tillsammans med konst och kultur.

– Vi deltar med en verkstad tillsammans med Gnistan-projektet. Det är viktigt att FSS är med där det händer och sker. Här får barnen på ett lättsamt och roligt sätt prova på att skriva punktskrift och göra taktila memorykort, samtidigt kan vi prata med föräldrarna, säger Frank Fellman, rehabiliteringsrådgivare på FSS.

Gnistan är ett projekt för barn med synnedsättning under skolåldern och deras familjer. Projektet hör till Svenska skolan för synska-

dade. Tessa Bamberg berättar att hon fått många frågor under dagen, både om punktskriften och om vad FSS gör.

– Barnen verkar tycka om att få prova på punktskrift och göra taktila memorykort. Det känns också bra att vara en del av en större helhet och att samarbeta med flera organisationer, säger Tessa.

Taktilt memory populärt

Av dem som hittar till rummet där FSS och Gnistan håller till är det också många barn och vuxna slår sig ner vid bordet och gör egna memorykort genom att limma bitar av bland annat mjukt fårskinn, räfflad kartong, bubbelplast, sandpapper och en badrumsmatta på korten. Hemma kan man sedan spela, antingen i mörkret eller med förbundna ögon.

Vid ändan av ett bord sitter elvaåriga Jere Luomala. Framför honom på bordet ligger många taktila memorykort som han gjort. Han har limmat material som känns olika på kartongbitar och visar upp korten han gjort och vilka som är par.

Jere ser fram emot att spela med sina nya kort och han berättar att han är duktig på memory. ●

▲ Jere Luomala deltog i barnfesten. I FSS och projekt Gnistan's rum gjorde Jere taktila memorykort.

I pensionärsförbundet förenas nytta med nöje

Intressebevakning, trivsel och stimulans och pensionärerna som resurs är de tre hörnstenarna för Svenska pensionärsförbundets verksamhet. Förbundet har i dag drygt 18 000 medlemmar i sina 78 lokal-föreningar från Kotka i öst till Karleby i norr.

▣ Frågesportsfinalen är ett populärt inslag på SPF:s vårmöten. Anders G. Lindqvist har lett tävlingen i många år.

MAN RÄKNAR MED att det finns omkring 65 000 finlandssvenska pensionärer. Av dem representerar Svenska pensionärsförbundet lite under en tredjedel. För att få mera tyngd bakom sig som politisk påtryckningsgrupp jobbar man hårt med att värva fler medlemmar.

I fjol fick förbundets föreningar 1 398 nya medlemmar, men under samma tid avfördes 1 033 ur rullorna – de flesta på grund av att de avlidit. Ökningen stannade vid ett par procent. Orsakerna till att så många pensionärer väljer att stå utanför är flera.

De som nämns oftast är att yngre pensions-tagare är ovilliga att medge att de är pensionärer, att utbudet av andra aktiviteter är stort – speciellt i de större städerna – och att man är rädd för att axla styrelse- och andra uppdrag.

Utrymmesbrist är den kanske främsta orsaken till att en del pensionärsföreningar drar sig för att aktivt rekrytera nya medlemmar.

Intressebevakningen

Förbundet hör tillsammans med fem finska förbund till Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO, som med tyngden av drygt 260 000 medlemmar gör gemensamma framstötningar hos riksdag och regering och olika myndigheter.

I fjol gav man utlåtanden om bland annat lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre, ordnande av social- och hälsovårdsservicen, läkemedelsersättningen, socialvårdslagen, sjukförsäkringslagen och upphandlingslagen.

På kommunnivå är det föreningarna som försöker påverka makthavarna, ofta genom de kommunala äldreråden.

Från och med den 1 juli i år blir äldreråden lagstadgade och senast 1.1.2014 ska kommunerna ha tillsatt äldreråden. Svenska pensionärsförbundet var för övrigt på 1990-talet aktivt för att grunda äldreråd och inledde kurser för äldrerådsmedlemmar i kommunerna.

Ett gott skratt

– Vi ska unna oss att koppla av och låta ett gott skratt förlänga livet, heter det i pensionärsförbundets rekryteringsbroschyr.

För den enskilda medlemmen är samvaron i den egna föreningen viktigast. Man försöker förena nöje med nytta med föreläsningar, kurser, studiecirklar eller samtalskaféer.

Av programutbudet kan nämnas seniordans, stavgång, boule och gympa, bridge, pidro och poker, hantverk och slöjd, gamla bilar och motorcyklar, mode, böcker, sång, mat och dryck.

Pensionärerna tycker om att dansa. I Helsingfors ordnas danskvällar fyra–fem gånger per år. Regionala sommarfester avslutas med dans. Den största festen i Österbotten lockar uppemot tusen deltagare varje sommar.

Seniorerna är flitiga resenärer. Någon har sagt lite elakt att pensionärerna tycker om att resa, men vill komma hem till den egna sängen till natten.

Föreningarna ordnar teater- och konsertresor, utflykter till hemliga resmål och resor till olika turistattraktioner. ►

- ▲ **Sten Lindholm korades till Årets pensionär i samband med Svenska pensionärsförbundets höstmöte och 40-årsjubileumsfest i fjol. "Stena" Lindholm har gjort ett banbrytande arbete som Farfar i skolan. T.v. förbundsordförande Ole Norrback.**

Många föreningar besöker andra föreningar vilket i sin tur leder till svarsvisiter.

Förbundet och dess regionala organ ordnar längre resor till olika länder, främst i Europa. Den populäraste resan är den årliga Stockholmskryssningen Seniorskeppet som varje höst lockar upp till fem–sexhundra resenärer.

IT och farfar i skolan

Hösten 2010 startade förbundet ett projekt vars målsättning är att aktivera och öka kunskapen och intresset för datorer och informations- och kommunikationsteknik bland pensionärerna. Projektet finansieras av pensionautomatföreningen och har nu fått fortsatt finansiering fram till år 2015. Över hälften

av förbundets föreningar upprätthåller sina egna webbplatser under förbundets webbplats www.spfpension.fi.

Informationskällan för alla medlemmar är tidningen God Tid med nio nummer om året. Tack vare stöd från Hackmans stiftelse utkommer God Tid också som taltidning till utvalda delar.

Och den tredje hörnstenen då, den om de äldre som resurs?

Det kanske bästa exemplet på hur pensionärerna kan dela med sig av sin erfarenhet och kunskap är projektet Farfar i skolan. Projektet har byggt upp ett nätverk av skolor, främst för årskurserna 1 till 6 och många SPF:are fungerar som medfostrare. Folkhälsan finansierar projektet och är en av samarbetsparterna. ●

Syntolkning är krävande men populärt

Det finns för få syntolkare i Österbotten. Trots det är intresset för syntolkning stort och alla intresserade rymdes inte med på kursen i syntolkning som arrangerades i Vasa i mitten av april.

NICO PSILANDER HÅLLER på att beskriva miljöerna i filmen Masjävlar. Han talar in i en mikrofon och de andra i rummet lyssnar på honom med hörlurar. Filmen har precis börjat och han beskriver professionellt hur när huvudpersonen Mia reser ut till sin hemort.

– Utseendet är viktigast att beskriva, handlingen växer fram av sig själv. Man måste ge lyssnaren en uppfattning om vem det är som säger vad, och hurudan människan är. Miljön är också viktigt, säger Psilander.

Psilander drar en tvådagars introduktionskurs i syntolkning på Lyktan som är Vasa svenska synskadades samlingslokal. Under kursen lär sig deltagarna grunderna i hur man beskriver film eller teater till synskadade.

– Det är utmanande att få fram det som syns utan att störa dialogen, men det har gått bra i dag. Deltagarna är väldigt engagerade.

Tredje gången i Finland

Psilander arbetar som syntolk i Uppsala där han också lär ut syntolkning. Det här är hans tredje besök i Finland som syntolkningslärare – tidigare har han varit i Mariehamn och Jakobstad.

– Som bäst utvecklas syntolkningen mycket i Sverige. Bland annat TV4 och SVT erbjuder ▶

▲ Nico Psilander (överst) höll i skolningen i Vasa. Distriktssekreterare Febe Mörk (underst) var en av deltagarna på skolningen.

syntolkning via nätet, men jag har förstått att man inte kommer åt det i Finland, säger han. Under kursen lär Psilander ut grunderna i syntolkning. Det är mycket som ska antecknas, många namn som ska sägas rätt och personer och deras relationer som måste introduceras. Han delar också med sig av några tips som är bra att veta när man syntolkar.

– När filmen börjar har man ofta någon minut på sig att förklara huvuddragen före handlingen börjar. Och i början av scener är det ofta tyst så man hinner förklara mer ingående. En tumregel är att man bör se filmen minst två gånger före man försöker syntolka den till någon.

Febe Mörk, distriktssekreterare för Vasa Svenska Synskadade, är en av deltagarna på kursen. Hon är nöjd med resultatet.

– Intresset för kursen har varit större än vad vi kunnat ta emot. Vi är sju personer här i

dag som lär oss syntolka, men egentligen borde man inte vara fler än fem eller sex, säger Mörk.

I nuläget är syntolkare något av en bristvara i Österbotten. Tidigare har Vasa samarbetat Norra Österbottens Svenska Synskadade som haft utrustning sedan 2007.

– Vi är den tredje föreningen som skaffat den här utrustningen, och när vi valde vilken modell vi skulle ta tog vi samma som de har i Jakobstad. På det viset kan vi använda varandras utrustning och ha gemensamma evenemang.

Delar utrustning med NÖSS

Föreningarna har tidigare besökt bland annat sommarteatrar tillsammans, och tillsammans har de nu 32 radiomottagare.

Den största utmaningen har varit att samla ihop pengar för utrustningen, men intresset

◀ **Peter Sahlsten och Gunilla Borgar är två av de som deltog i kursen i Vasa. De ser ett klart behov av syntolkning i regionen.**

” Jag hade föreställt mig att syntolkning är mycket svårare än det är.

Peter Sahlsten

för kursen visar klart att investeringen lönat sig.

– Jag hade föreställt mig att syntolkning skulle vara mycket svårare än det är. Det kräver mycket övning, men vi lär oss grunderna här, säger Peter Sahlsten som är en av deltagarna i kursen.

Sahlsten ser ett klart behov av fler syntolkare i regionen.

Och att syntolka jämför han med att lära sig spela fotboll.

– Här lär vi oss hur planen ser ut och vilka reglerna är. Men för att spela bra måste man lära sig hantera bollen och träna mycket.

Under kursen har alla deltagare fått syntolka delar av filmen.

Efter varje avsnitt har de gått igenom hur de kunde ha berättat handlingen på annat sätt.

Patrik Paulin är en av de som ger synpunkter på hur tolkningen går.

– Det är svårt att uppfatta till exempel diskussioner i telefon när man inte ser det. Man vet inte om att personerna befinner sig på två olika ställen om ingen beskriver det till en, säger Paulin.

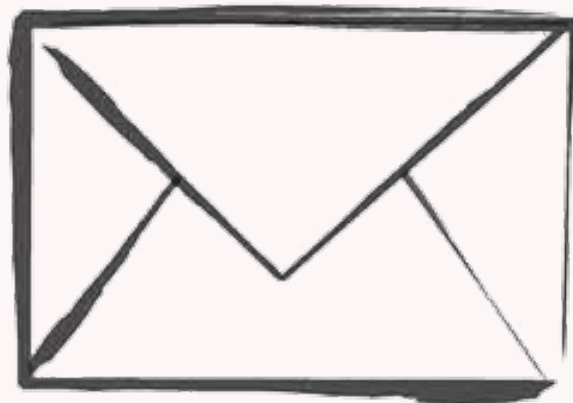
- Man inser inte hur mycket man använder synen före man utsätts för det själv. 85 procent av det man uppfattar sker via synen, så syntolkningen är viktig för oss. ●

Ett brev på posten

Varje dag får vi post – för det mesta räkningar och reklamblad. Varför Itella även sköter distribueringen av reklam vill jag inte riktigt förstå. Ett brev eller kort drunknar så lätt i de hav av papper som slängs in genom brevluckan. Likaså har jag förundrat mig över att majoriteten av alla jul- och påskkort hittar fram trots kråkfötter och ofullständigheter. Det har hänt sig att posten någon gång limmat en dekal på någon försändelse med en hälsning till mottagaren att meddela sina vänner fullständig adress.

En dag postade jag min lilla Bodilbok till en vän på annan ort. Följande dag fick jag e-post från mottagaren, som meddelade att kuvertet var tomt. Kuvertet var slutet och oskadat. Jag greppade tag i närmaste telefonkatalog och försökte ringa posten. Man kunde inte ringa till det lokala postkontoret. Det var Itella med sina många numror man skulle vända sig till. Jag lyckades slå numret. Det var ingen mänsklig röst som svarade. Nu skulle man knappa in nya numror och svara på frågor. Jag tappade genast bort mig i sifferlabyrinterna och slängde på luren.

Lyckligtvis finns det ett postkontor på gångavstånd. Jag packade ned en Bodil-bok och ett kuvert för att exakt kunna beskriva försändelsens inne-

håll. Den vänliga postfunktionären åtog sig genast att göra en reklamation. Det mest sannolika var att limmet varit av dålig kvalitet, så att bakfliken hade öppnat sig.

Efter en vecka kom svaret per e-post med förklaringar hur dokumentet skulle öppnas. Efter diverse försök lyckades jag få fram reklamationsblanketten. Man beklagade incidenten, men konstaterade kort att kuvertets innehåll hade hittats, och att man sänder försändelsen vidare enligt kundens direktiv. Så det förblir en gåta vad som hade utspelat sig i postsorteringens korridorer.

Dockan Bodil och nallarna tror att det är som i barnvisan om prästens lilla kråka som skulle ut och åka. Än slank den hit, än slank den dit och sen slank den ned i diket. ●

VIVA HOLM, LOJO

AKTUELLT

NÖSS besökte IKEA i Haparanda

PÅ INITIATIV AV den österbottniska ungdomsgruppen ordnade Norra Österbottens Svenska Synskadade r.f. och Vasa svenska synskadade r.f. en resa till IKEA i Haparanda lördagen 6.4.2013.

Vi var 40-talet personer från bland annat Vasa, Jakobstad och Pedersöre som mellan kl 05:30 och 07:45 på morgonen den sjätte april klev på bussen till IKEA i Haparanda. Passagerarna bestod av medlemmar från NÖSS, VSS samt tillhörande medresenärer. Under den långa resan upp till gränsen pausade vi vid ABC i Kalajoki för att fika och äta lite, innan vi fortsatte färden. Efter cirka 280 kilometer snö och skog passerade bussen vid klockan 12:30 finsk tid gränsen till Sverige, och svängde strax därefter in på IKEA:s parkering. Inne på IKEA valde flera att först besöka restaurangen, där det bland annat serverades grisfilé och köttbullar. Inne på själva varuavdelning-

en fanns en snitslad gång kantad av färdigt inredda modellrum- kök, vardagsrum, badrum, med mera, allt varvat med tillbehör som köksgeråd, soffkuddar och handdukar. Efter den tidiga avfärden såg i synnerhet soffavdelningen inbjudande ut, med det fanns också mycket annat intressant att undersöka, och det blev flera kommentarer i stil med "En sån där balkong skulle man ha" och "Om jag skaffar eget hus...".

Varuhuset var därtill överraskande stort. När syrran och jag gått på i maklig takt i en timme, började vi tro att vi närmade oss utgången- tills vi hittade en karta över varuhuset, och såg att vi hunnit igenom knappt en fjärdedel. Nåväl, vi hann även besöka den närbelägna godisaffären Candyworld, där de meterlånga chokladplattorna gjorde särskilt intryck. Vid 18-tiden på kvällen började vi tycka att vi bidragit tillräckligt till Sveriges

bruttonationalprodukt. Alla passagerare samlades inne i bussen igen, och med bagageutrymmet fyllt av flera stycken Billy, Holger och Ivar som inte varit med på resan upp påbörjade hemresan. Lite före åtta stannade vi till vid ABC utanför Uleåborg för att äta, och körde sen vidare vid halv nio-tiden. Under färden pågick dessutom filmvisning, "Söderkåkar", som dock fick avbytas då det (för att citera busschauffören) gick John Blund i DVD:n. Istället underhöll Ann-Sofie Grankulla och Bo-Erik Enell med historier som vi vill, men tyvärr inte får, återge i tryck. Ungefär halv tolv var bussen i Kronoby, där de första hemresenärerna steg av. Sen fortsatte bussen till Edsevö och Jakobstad, där det blev chaufförsbyte inför den sista etappen av resan via Nykarleby till Vasa, som var ändhållplats för vår roliga utflykt. ●

Alexandra (och Mikaela) Smeds

FPA förnyar förmedlingen av tolkningstjänster

FPA ORDNAR TOLKNING för hörselskadade, synhörselskadade och talskadade personer som på grund av sin funktionsnedsättning behöver tolkning för att kunna arbeta, studera, utträta ärenden och för hobbyverksamhet.

Tolkningstjänsterna förmedlas för tillfället av en företagsallians (3 företag), vars tjänster upphandlades efter konkurrensutsättning år 2010. Förmedlingscentralerna av tolkningstjänster fungerar i fem olika regioner.

Från och med år 2014 sammanförs förmedlingsverksamheten med centret för tolkningsservice för handikappade i Åbo.

– Eftersom FPA beviljar rätt till att använda både tolkningstjänster och tolk är det naturligt om förmedlingen också sköts centraliserat från FPA, säger förråndsrektor Elise Kivimäki.

– Vi utvecklar som bäst olika sätt för ärendehantering. Då förmedlingsverksamheten sköts av FPA går den i varje fall att förbättra så att kun-

den använder sitt eget kommunikationssätt exempelvis via videokontakt till förmedlingscentralen. Vi vill försäkra oss om att tolkningstjänsterna är tillgängliga för alla som behöver dem, berättar förrånschef Jari Salomaa. FPA:s tolkningstjänster används av ungefär 5 000 kunder. Uppskattningsvis behövs det 30 personer för att sköta förmedlingsverksamheten. Tolkningsservicen för handikappade överflyttades från kommunerna till FPA 1.9.2010. ● **Källa: FPA**

Rehabilitering för unga med mental störning

FPA ORDNAR MENTAL rehabilitering för ungdomar i åldern 16-30 år.

I år ordnas totalt 41 kurser på olika håll i landet. Kurserna är antingen öppna eller anstaltsrehabilitering. En kurs pågår totalt 15 dygn. Dessutom ordnar FPA kurser som ordnas delvis i grupp och delvis individuellt. Rehabiliteringsträffarna träffas då 16 gånger i grupp och 4 gånger individuellt, 2-3 timmar per gång.

Rehabiliteringskurserna är avsedda för studerande samt för ungdomar som redan är i arbetslivet eller som ska återvända till arbetslivet. Målsättningen är att förbättra de unga personernas studie-, arbets- eller funktions-

förmåga så de kan fortsätta eller inleda studier eller återvända till arbetslivet.

Till rehabiliteringen antas ungdomar som

- har lindrig eller medelsvår depression eller panikångest eller andra ångestsstörningar och

- som enligt den behandlande hälsvårdsenheten skulle ha nytta av rehabiliteringen. Största delen av kursverksamheten sker i grupp, och rehabiliteringen har tyngdpunkten på metoder som särskilt passar ungdomar. Dessutom ingår individuella intervjuer i kurserna.

Rehabiliteringen planeras av en arbetsgrupp som består av en specialistläkare, en psykolog eller psykoterapeut

samt en sjukvårdare eller fysioterapeut. Varje rehabiliteringsklient får en egen handledare som vid behov även kan kontaktas under mellanperioderna.

I början av kursen definieras i samarbete med klienten individuella konkreta mål för rehabiliteringen.

Rehabiliteringsprogrammet byggs upp så det stöder målsättningarna. Under kurserna behandlas exempelvis frågor som gäller hälsa, välmående, stärkande av sociala och fysiska aktiviteter samt ämnen som hör ihop med studier och arbetslivet. Utvecklingen av personligheten och identiteten ●

Källa: FPA

NÖSS väl framme i bowlingens säsongsslut

BOWLINGCUPENS SISTA DELTÄVLING för synskadade hölls i Rovaniemi 6-7.4.

Från NÖSS deltog Karita Andersén, Leif Nybohm samt Per-Ole och Svante Ekstrand.

I lördagens individuella tävling kom Leif Nybohm, som tävlade i D-klassen, på andra plats efter en fin serie som slutligen gav honom 783 poäng. I samma klass kom Per-Ole Ekstrand på femte plats med 757 poäng. Svante Ekstrand slutade på nionde plats med 730 poäng och Karita Andersén belade fjortonde plats med 621 poäng.

När man räknar ihop resultaten från hela säsongens bowlingcup fick Per-Ole Ekstrand silverpokalen och Svante Ekstrand bronspokalen i D-klassen.

Karita Andersén blev 6:e. I söndagen lagtävling, som har FM-status, deltog Leif Nybohm, Per-Ole Ekstrand och Svante Ekstrand. De blev sjunde med 1426 poäng.

Höstens första deltävling hålls i september i Tammerfors. ●

Källa: NÖSS

SHM tar över utdelningen av penningautomatbidrag

SOCCIAL- OCH HÄLSOVÅRDS-MINISTERIET (SHM) tar sannolikt över ansvaret för utdelningen av penningautomatbidrag. Hittills har statsrådets allmänna sammanträde beslutat om utdelningen av bidrag. Dessutom ska vissa tidsfrister i anslutning till ansöknings- och tillsynsförfarandet i fortsättningen regleras genom social- och hälsovårdsministeriets förordning i stället för statsrådets förordning. Regeringen överlämnade till riksdagen en proposition om saken onsdagen den 27 februari 2013.

Ändringarna förenklar ansökningsförfarandet för penningautomatbidrag och systemet

för beslutsfattande samt effektiviserar tillsynen över användningen av bidragen. Samtidigt förtydligas SHM:s och Penningautomatföreningens (RAY) roller i bidragssystemet.

Reformen gör det också möjligt att dela ut bidrag fler än en gång om året. Ansökningarna om bidrag kan således vara mer fortlöpande eller tematiska. Om ansökningstiderna föreskrivs i SHM:s förordning som utfärdas senare.

Lagen skulle tillämpas på penningautomatbidrag som beviljas från och med 2014. ●

Källa: Social- och hälsovårdsministeriet

Tävling i punktskriftsuppsats

Den sjunde globala tävlingen i att skriva punktskriftsuppsats pågår fram till 20 maj.

Ämnen för i år är:

- Punktskriftens roll i att främja delaktigheten för människor med synskador i det politiska, ekonomiska, kulturella, sociala och familjelivet.

eller:

- Livet med punktskrift.

Det betonas särskilt att det gäller att tolka ämnena kreativt och nyskapande. Mer än tusen ord bör inte användas.

Det är tillåtet att skriva på det officiella språken i ens land eller på engelska.

Tävlingen sponsras av den japanska punktskrivarfirman Onkyo och administreras av EBU.

Uppsatsen ska skickas in till SCF. Högsta priset är 2000 US-dollar men det finns fler priser.

Tävlingsinstruktioner på engelska finns på webbsidan www.euroblind.org/projects-and-activities/activities/nr/210. ●

AKTUELLT I DISTRIKTEN

Vasa Svenska synskadade

- Distriktssekreterare Febe Mörk har vinterledigt 22-23.4 samt 29-30.4 och då är kansliet stängt. Inplanerade kurser hålls ändå som planerat.
- Torsdag 25.4 klockan 12 ordnas talko på Lyktan inför lördagens basar. Den som kommer till talkot bjuds på soppa, så anmäl dig gärna på förhand till Febe!
- Lördag 27.4 klockan 13-16 ordnas auktion på Lyktan. Gåvor mottas med tacksamhet! Lotteri, servering av våfflor, smörgås och kaffe. Välkomna!
- Måndag 6.5 klockan 18 besöker karagruppen Outles Lasis Shop på Vasklot. Klädprovning och gemenskap – välkomna alla gubbar på uppköp!
- Fredag 17.5 klockan 19 ser vi den omtyckta pjäsen "Ett riktigt fynd" på Wasa Teater. Vi har bokat 15 platser på de två första raderna. Boka din plats senast 8.5 före klockan 14.
- På grund av ytrenovering av verksamhetscentret Lyk-

tan ordnas majmånads medlemsträff som en dagskryssning med Wasa Express till UMEÅ, torsdag 23.5. Avfärd från Lyktan klockan 7.50. Båten avgår klockan 9. Vi äter lunch ombord med bordsservering. Ankomst till Holmsund klockan 12 lokal tid. Bussen kör oss till Umeå centrum och om så önskas även till Strömpilens och Ersboda köpcenter. Avfärd från Umeå centrum klockan 16.45 lokal tid. Båten avgår från Holmsund klockan 18. Vi äter middag ombord med bordsservering. Ankomst till Vasa klockan 23.00. Bussen kör oss tillbaka till Lyktan. Pris 70€/person vid minst 40 deltagare, 79€ vid minst 30 deltagare och 91€ vid minst 20 deltagare. Resan görs i samarbete med Oravais Trafik. I priset ingår buss- och båtresa samt både lunch och middag. Anmälan bör vara Febe tillhanda senast 13.5.

- Anmälan till FSS Boccia- och Friidrottstävlingar i Karis, 7-9.6 görs till Febe senast 26.4.

- Juni månads medlemsträff är under planering och blir antagligen som en utfärd till Oravais, onsdag 12.6 – vi besöker Kimo Bruk där vi äter lunch och blir guide. Mera info på medlemsbandet och i nästa FS.
 - Stolgymnastiken avslutar vårterminen onsdag 8.5 klockan 13.
 - Punktskriftsundervisning fortsätter enligt angivna datum både på måndagar och torsdagar. Kaffe och gemenskap efteråt.
 - Trivselcafé MIMOSEL i samarbete med Folkhälsan hålls enligt följande datum: 15.5 och 29.5 klockan 13 på Lyktan med Maj-Britt Aspö och Mariitta Koskiniemi som ledare. Samtal, gemenskap och kaffe.
- Styrelsen och Febe önskar alla en fortsatt fin och solig vår!
- Alla anmälningar görs till Febe under kontorstid, måndag-torsdag kl.9-14 på tfn 06-317 0654 eller 045-321 3320 eller per e-post: vasasynskadsde@netikka.fi

Svenska Synskadade i Mellersta Nyland

- Måndagsträffarna klockan 13 med varierande program. Lyssna på medlemsbandet. 29.4 Klara Wappen med mjöd och struvor. 6.5 Syntolkad film: "Ett öga rött". 13.5 Vi rör på oss på Fölisön. 20.5. Friskvård.
- Torsdag 23.5. blir det italiensk kväll. Anmäl dig till kansliet senast 20.5.
- Motionsveckoslut på Kaisankoti 18-19.5. Sista anmälningdagen är den 29 och priset är 30 euro.
- Vi spelar boccia efter måndagsträffarna. Kom med och spela.
- Helsingfors mission kan förmedla ledsagare. Ta kontakt med Tamara Bergkvist tfn 09-25282711

Vi träffas på Hörnan!
Kansliets öppethållningstider
är: må-ti 9.30 – 13.30
Tfn: 09-612 1779

**FSS finns
också på
facebook.
Du hittar
oss på adressen
www.facebook.com/fssrf**

Norra Österbottens Svenska Synskadade

- Kom och upplev våren i natursköna Larsmo! Vi har en gemensam vårlunch för alla våra grupper (Mimosel-grupperna, vatten- och avslappningsgymnastiken), onsdagen 8.5 klockan 13 på restaurang Strandis i Larsmo. Mera info på medlemsbandet och i ÖT:s minneslista. Anmäl er till Ann-Sofie på Fyren, tfn 7234 880 eller 050-3795 658
- Mimosel för damer samlas sista gången onsdagen 15.5 klockan 13 på Fyren med Ann-Mari Ekstrand.
- Mimosel för synskadade i Karleby 21.5 börjar redan klockan 13. Vi får vara med om en Må bra-dag på Eme-liehemmet, hälsar Monica Bergdahl.
- Vi tränar inför förbundstävlingarna på onsdagar i maj enligt följande: Boccia; 8, 15, 22, 29 maj samt 5 juni klockan 10.30 - 12 på Idrottsgården i Jakobstad. Friidrottsträningar; 22 och 29 maj samt 5 juni klockan 13 på centralidrottsplan. Idrottsinstruktör Marja Eriksson hjälper oss med träningen. Välkomna med på våra aktiviteter!
NÖSS styrelse och Ann-Sofie

Svenska Synskadade i Västnyland

- Lördagen den 4 maj avslutas vårterminen med månadsträff som inleds klockan 13.00 på Calliola Conferens & Event Center i Snappertuna. Vi njuter av en god måltid och av sång framförd av fyra välsjungande högstadieelever från Karis. Pris 20 euro.
Busspåstigningstiderna meddelas på Medlemsbandet och vid anmälningen Bindande anmälning senast fredagen den 27 april till till Eeva Hanner tfn 050-595 4946 eller till Birgitta Nordström tfn 044-336 8060.
- Lördag-söndag 18-19 maj deltar vi i 'Sydspetsens mässa' som arrangeras i Sisu-Arenan i Karis. Tema för mässan är välmående och skall visa hur regionens samarbetspartners – det vill säga företag, föreningar och staden Raaseborg – bidrar till att främja det gemensamma välmåendet. Som utställare under mässan kommer vi att informera om vår förenings verksamhetsformer och möjligheter.
Välkommen med!
- Läsecirkeln sammankommer onsdagen den 24.4 klockan 14.00 och Herrklubben möts torsdagen den

25.4. För trakteringens skull, anmäl dig dagen före till Birgitta respektive Hilding Nordström, tfn 019-231 118. Mötesplats för vardera gruppen är Lyan, Prästängsgatan 12, Ekenäs.

- Målet för årets sommarresa, onsdagen den 10.7 är Nådendal. Båtresa med m/s Ukko-Pekka tar oss från Åbo till Nådendal där vi efter lunchen besöker presidentens sommarresidens Gullranda samt den gamla kyrkan i Nådendal.

Resans pris är 30 euro per person. Mera information om anmälning och busspåstigningstider i nästa nummer av FS

Väl mött!
Styrelsen.

Svenska synskadade i Östnyland

- Svenska Synskadade i Östnylands aprilmånadsträff är lördagen den 27.4 klockan 13.00 på Kajutan, Ågatan 33 E, Borgå. Boris Aarnio kommer och berättar om sin bok "En tvättäktad Borgåpojke berättar om livet i staden". Lovisaborna anmäl er till

Rose-Marie för taxiresan, tfn 533 467. Välkommen!

- Svenska Synskadade i Östnylands sommarutfärd är måndagen den 3.6. Vi startar från Fredsgatans turisthållplats i Borgå klockan 8.40 och beräknas vara tillbaka i Borgå klockan 14.45. Vi far till Box Bed & Breakfast och därefter till Fazers godisfabrik och lunch på Gumbo Konst & Form. Närmare info kommer senare på medlemsbandet.

Ålands Synskadade

Aktiviteter

- Boccia på Ankaret ännu under april månad, torsdagar klockan 12-15. Vid frågor kontakta Fjalar Nylund på tfn 21882.

- Simning i Folkhälsans Allaktivitetshus, fredagar klockan 13-14. Anmälan till Bettina på tfn 0457-3438950. Både nya och gamla simmare är välkomna!

- Månadsträff på Ankaret 13.5 klockan 18.00, mera info kommer.

Syntolkning

- Syntolkningen fortsätter som vanligt med teaterbesök och biobesök. Har du önskemål, hör av dig till organi-

sationssekreterare Bettina Gröning.

Kontaktuppgifter!

- Organisationssekreterare, Bettina Gröning finns anträffbar på Ankaret, Johannebovägen 7, måndag – tisdag klockan 9.00 – 13.00 och på HandiCampen, torsdag – fredag klockan 9.00 – 13.00.

- Ankaret, tfn. 018-19670

- HandiCampen, tfn. 018-527 362

- Mobil: 0457 34 38 950

- E-post: aland.syn@aland.net

Organisationssekreterare
Bettina Gröning

Åbolands Synskadade

- De talande vågar föreningen fått från Stiftelsen de Blindas vänner har inte ännu delats ut. Nu skall ni visa intresse för en sådan. Är det flere som önskar få en våg än det befintliga antalet (12) så lottas vågarna ut bland intressenterna.

Intresserade kan kontakta Håkan på telefon 0400 569 059.

- Kallelse till årsmöte.

Medlemmarna i Åbolands Synskadade r.f. sammankallas till ordinarie årsmöte tisdagen den 23 april 2013

klockan 16.00 i föreningens verksamhetsutrymme, Eriks-gatan 5 A 9, Åbo.

På mötet behandlas ärenden i enlighet med § 11 i stad-garna:

Verksamhetsberättelsen och bokslutet för år 2012, verksamhetsgranskarnas berättelse, fastställandet av bokslutet samt beviljandet av ansvarsfrihet för kassören, styrelsen och övriga redovis-ningskyldiga.

Dessutom val av ny viceord-förande och därmed even-tuellt kompletteringsval av styrelsemedlem.

Folke Sjögren kommer som föreläsare till årsmötet och berättar om boken han har skrivit "Fogar av kalk i kul-turens murar. Boken handlar om Albin och Martha Löf-gren som grundade Pargas Kalk. Av deras förmögenhet bildades en fond som bär deras namn och fonden finns inom Svenska Kulturfonden. Bidrag från fonden delas i första hand ut i Åboland. Folke berättar historier om

Albin och Martha och t.ex. om de affärer Albin gjorde med ryssarna.

- Inom Maj månad har vi planer på en utflykt till skär-gården eller en må bra dag på Runsala Spa.

- Sommarteatr i Raseborg den 29 juni. Föreställningen heter Mio, min Mio.

Mio, min Mio handlar om en föräldralös pojkes resa till Landet i Fjärran där han får möta sin Fader Konungen, men också sitt öde – att rädda världen och döda den grymma Riddar Kato.

Information av och anmäl-ningar till Birgitta Storbacka på telefon 040 586 7179

- Res med Svenska hör-selskadade till Estlands öar, Ösel-Dagö-Moon 14.7 – 19.7.2013 söndag – fredag. Charm, spännande historia, vacker natur och rik kultur. ÖSEL med stengärdsgårdar, vasstak, fungerande väder-kvarnar och hembryggt öl. DAGÖ med sina fyrar, oför-störda natur, Korsberget och invånarnas sinne för humor.

MOON med slumrande fis-kebyar, stugor med halmtak, gott om rådjur, älg och fåglar

För att kunna planera vidare önskas förhandsanmälan redan nu. Ring Birgitta Kron-berg, sista anmälningdag och bindade anmälan 30 maj, på telefon 02-458 4189

- Även möjlighet att åka med "skärgårdsborna" till VÄRMLAND, i Selmas värld och FINNSKOGEN 13.8 - 18.8.2013 tisdag – söndag. Arrangör är Pensionärsbo-stadsföreningen i Houtskär och Turix.

Info och anmälan till Birgitta Kronberg på telefon 02-458 4189. Sista anmälning-sdag och bindade anmälan 27.6.2013.

- Verksamhetscentret ge-nomgår en rörsanering som börjar 5.8 och pågår till 11.10. vilket betyder att det är stängt där då. Håkans kanslidag framtills det är ons-dagar klockan 9.00 -15.00.

Med vårsoliga hälsningar, Styrelsen

ANNONS

Hej alla som är intresserade av aniridi!

Aniridia Finland ordnar en nordisk konferens hösten 2013 med temat kring aniridi.

Bekanta dig med föreningen Aniridia Finland och läs mera om konferensen på våra

hemsidor: www.aniridia.fi

ANNONS

Möjligheter att få din röst hörd

Seminarium om intressebevakning och påverkningsmöjligheter inom den sociala sektorn

7.5.2013 klockan 10-15

KIASMA, Mannerheimplatsen 2, Helsingfors

Seminariet riktar sig till handikapporganisationer och andra aktörer som är intresserade av intressebevakning inom den sociala sektorn.

Anmälning sker via anmälningsblanketten på sidan www.samsnet.fi senast 29.4.

Pris 25€ utan museibesök, 30€ med guidad rundtur på Kiasma. Studerande 10€. Lunch ingår i priset. Personliga assistenter deltar gratis.

För annulleringar som inkommer efter 1.5 debiteras full deltagaravgift.

Mer info får du av Ilona Salonen: ilona.salonen@samsnet.fi, 050-590 1472

PROGRAM

9.20 Kaffe och anmälning

10.00 Välkomsthälsning, Gunilla Löfman, ordförande SAMS

10.15 Så här fungerar kommunalpolitiken, Minerva Krohn, överläkare THL

10.45 CASE: Studenternas påverkningsarbete i staden, Sofia Lindqvist, sakkunnig inom boende, hälsa och stadsfrågor vid Studentkåren vid HU

11.15 Processen kring sammanslagningen av handikappservicelagen och specialomsorgslagen, Ulrika Krook, juridiskt ombud, SAMS

12.00 LUNCH Restaurang Huvudposten

13.30 Nya elektroniska påverkningskanaler: Medborgarinitiativet och webbplatsen www.dinasikt.fi, Niklas Wilhelmsson, specialplanerare Justitieministeriet

14.00 Påverka och få din röst hörd genom serier, Kaisa Leka, serietecknare

14.45 Avslutningsord, Anna Caldén, ordförande Finlands Svenska Handikappförbund

Efter seminariet finns möjlighet till en guidad rundtur på Kiasma.